

تأثیر جنسیت بر مولفه های (کو) واریانس و بروز ژنتیکی صفت وزن از شیرگیری در گوسفند کرمانی

مهندس محمد رضا بحرینی بهزادی^۱، دکتر علی اصغر اسلمی نژاد^۲

۱) دانشگاه فردوسی مشهد، گروه علوم دامی bahreini2001@yahoo.com

۲) دانشگاه فردوسی مشهد، گروه علوم دامی agr764@yahoo.co.uk

در این پژوهش برای بررسی تأثیر جنسیت بر بروز ژنتیکی و مولفه های (کو) واریانس از رکوردهای صفت وزن از شیرگیری ۲۱۸۲ رأس بره حاصل از ۶۰ رأس قوچ و ۷۷۲ رأس میش، متولد شده در طی سال های ۱۳۷۲ تا ۱۳۸۲ مربوط به گله ایستگاه پرورش و اصلاح نژاد گوسفند نژاد کرمانی شهرستان شهربابک استفاده شد. وزن از شیرگیری به عنوان صفتی مختلف در بره های نر و ماده توسط مدل دام دو متغیره و روش حد اکثر درست نمایی محدود شده و نرم افزار WOMBAT آنالیز شد. اثرات ثابت سال تولد، سن مادر، نوع تولد بره و متغیر کمکی سن بره در مدل منظور شد. واریانس فنوتیپی بره های ماده پائینتر و ۷۵٪ واریانس بره های نر بود. واریانس محیط مشترک در نرها (۱/۱۵) بزرگتر از این واریانس در ماده ها (۰/۷۵) بود. وراثت پذیری مستقیم و مادری در بره های نر به ترتیب ۰/۴۱ و ۰/۸۰ و در بره های ماده به ترتیب ۰/۲۵ و ۰/۰۱ برآورد شد. برآورد همبستگی های ژنتیکی و همبستگی بین اثرات محیط مشترک صفات نر و ماده مثبت و بزرگ و تقریباً برابر با یک بود. تداخل بین جنسیت و سن بره بر روی وزن نیز مشاهده شد. نتایج حاصل نشان دهنده غیر یکنواختی واریانس های ژنتیکی و محیطی ناشی از جنسیت است. در ارزیابی ژنتیکی، با در نظر گرفتن وزن از شیرگیری به صورت صفتی مختلف در بره های نر و ماده می توان غیر یکنواختی در واریانس ناشی از جنسیت را در نظر گرفت.

واژه های کلیدی: گوسفند کرمانی، جنسیت، غیر یکنواختی واریانس